ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การประเมินผลกิจการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ผ่านการคัดสรร ระคับ 5 คาว กรณีศึกษา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาวสุพัฒตรา อินวงศ์

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รศ.คร. ลือชัย จุลาสัย

ผศ. กาญจนา โชคถาวร คร. นิสิต พันธมิตร ประธานกรรมการ กรรมการ

กรรมการ

บทคัดย่อ

ในการศึกษาเรื่องการประเมินผลกิจการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ผ่านการ กัดสรรระดับ 5 ดาว กรณีศึกษาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากิจการ ประเมินผลกิจการ และสร้างรูปแบบการพัฒนาของกิจการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่ผ่านการคัดสรรระดับ 5 ดาว โดยมีวิธีการศึกษาใช้การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ 5 กิจการ คือ กลุ่มหัตถกรรมบ้านมอญสันกำแพง กลุ่มหัตถกรรมร่มสนาม บริษัท ศูนย์หัตถกรรมบ้านเบญจวรรณ จำกัด บริษัท เอส.พี ฟาสฟูดส์ จำกัด และกลุ่มร่มหลวงลุงวงค์ แสดงผลการศึกษาตามกลุ่มธุรกิจ ดังนี้

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปพบว่า กลุ่มหัตถกรรมบ้านมอญสันกำแพงและกลุ่มร่มหลวง ลุงวงค์ มีลักษณะธุรกิจเป็นผู้ผลิตชุมชน ซึ่งกลุ่มร่มหลวงลุงวงค์ มีแหล่งเงินทุนมาจากสมาชิกกลุ่ม มีระยะเวลาการคำเนินงาน 15 ปี กลุ่มหัตถกรรมบ้านมอญสันกำแพง มีแหล่งเงินทุนมาจากประธาน กลุ่ม มีระยะเวลาการคำเนินงาน 10 ปี ส่วนกลุ่มหัตถกรรมร่มสนาม บริษัท ศูนย์หัตถกรรมบ้าน เบญจวรรณ จำกัด และบริษัท เอส.พี ฟาสฟูคส์ จำกัด ลักษณะธุรกิจเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) มีแหล่งเงินทุนมาจากเจ้าของผู้ประกอบการมีระยะเวลาการ คำเนินงาน 7 ปี 15 ปี และ 24 ปี ตามลำดับ

การพิจารณาการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม ตามปรัชญาการดำเนินงานของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเสรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งได้แก่ หลักภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล หลักการพึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ และการสร้างทรัพยากร มนุษย์ พบว่า กลุ่มหัตลกรรมร่มสนาม และกลุ่มร่มหลวง ลุงวงค์ มีการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นไป **Independent Study Title**

Performance Evaluation of One Tambon One Product Five Star Enterpise : A Case Study of San Kamphaeng District, Chiang Mai Province

Author

Miss Supatra Inwong

Degree

Master of Economics

Independent Study Advisory Committee Assoc.Prof. Dr. Luechai Chulasai

Assoc.Prof. Dr. Luechai Chulasai Chairperson
Asst.Prof. Kanchana Chokethaworn Member
Dr. Nisit Panthamit Member

ABSTRACT

This study has the objectives to understand the operation and performance of fivestarred One Tambon One Product (OTOP) enterprises in Sankamphaeng District of Chiang Mai Province, and to design their future development direction. Information are obtained from interviewing the operators of five OTOP enterprises including Ban Mon Sankamphaeng handicroft group, outdoor grand umbrella handicraft group, Ban Benjavan Handicraft Center Co., Ltd., S.P.Fast Foods Co., Ltd., and Uncle Wong's grand umbrella producers group.

The Ban Mon and Uncle Wong's groups are found to be in community enterprise nature. The former group has been in business for 10 year with capital funded by the group's chairman while the latter has been in operation for 15 years with group members funding. The outdoor grand umbrella making group, Ban Banjavan, and S.P. can be characterized as small and Medium – sized enterprises (SMEs) having been in business fer 7, 15, and 24 years, respectively and all with capital financed by the business owners.

Assessment is made to find whether these enterprises have pursued the OTOP philosophy laid down by the National Economic and Social Development Board that OTOP should follow the principles of "think locally, act globally", salf-reliance and

creativity, and human resource development. It is found that the outdoor grand umbrella and Uncle Wong's groups have followed most closely to the above principles while Ban Benjavan and Ban Mon groups are half way to the ideal features. The S.P.Fast Foods carries out its business least related to the OTOP philosophy.

Each enterprise appears to have its own unique features. The Ban Mon Sankamphaeng handicraft group has stressed on quality products by exploiting the traditional weaving and embroidry techniques, handed down through many generations, of its group members. The outdoor grand umbrella handicraft group has emphasized the traditional craft making process which requires considerable skills and experience. Ban Benjavan Handicraft Center has focussed on the use of high quality and shandard raw materials. The S.P. Fast Foods also emphasizes on specially selected raw materials by using Thai fruits as ingredient in product fillings. Meanwhile, the Uncle wong's group has modified the ancestral art form for the making of neat and attractive grand umbrellas which still hold the traditional artistic essence.

Each enterprise has confronted certain difficulties. The Ban Mon group has problems in production and export, higher cost in exhibition, and the lack of knowledge and understanding about accountancy and organizational manasement. The outdoor grand umbrella group faces the problems of costly raw materials, labor shortage and price-culting practice. Ban Benjavan confronts the competition with products from China, problems of natural hazards and birdflu as well as costly raw materials. The S.P.Fast foods has poor administrantion and management system and has no plans about production, marketing and personnel development. The Uncle Wong's group finds its problems in imitated products and price cutting from other manufacturers, in financial management and benefits sharing among stakeholders, and in the lack of networking with other community enterprises.

The main economic impact is higher income. Most enterprises under study have gained higher income except Ban Benjavan which has earned lower income. The top gainer is the S.P.Fast Foods, followed by Uncle Wong's group. The social impact is most evident in terms of local employment generation especially for the disadvantaged like the elderly or the handicapped to have opportunity to get employed. Higher income and employment level can contribute to the reduction of outmigration problems, the decline in

broken family and drug abuse problems, a better quality of life, the improvement in community's selfreliance capability, as well as a greater community strength.

The recommendations emerged from the study results are that all groups should address specifict marketing and product startegies, innovation, development of business network, and the strengthening of administration and management knowledge. Those enterprises operating in small market are advised not to stress price competition.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

ตามหลักปรัชญาของ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มากที่สุด รองลงมาคือ บริษัทศูนย์หัตถกรรม บ้านเบญจวรรณ จำกัด และกลุ่มหัตถกรรมบ้านมอญสันกำแพง มีความสอดคล้องระดับปานกลาง บริษัทเอส.พี ฟาสฟูดส์ จำกัด มีความสอดคล้องน้อยที่สุด

จุดเด่นของธุรกิจพบว่า กลุ่มหัตถกรรมบ้านมอญสันกำแพง เน้นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพด้วย การนำทักษะการปักและการถักของกลุ่มสมาชิกที่มีสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ กลุ่มหัตถกรรมร่มสนาม โดยเน้นกรรมวิธีการทำรุ่มที่สืบทอดกันมา โดยใช้ทักษะและความชำนาญสูง เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง บริษัทสูนย์หัตถกรรมบ้านเบญจวรรณ จำกัด โดยเน้นการใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน บริษัท เอส.พี ฟาสฟูดส์ จำกัด เน้นวัตถุดิบที่ได้รับการคัดสรรเป็นพิเศษ ด้วยการนำผลไม้ไทยมา ดัดแปลงเป็นใส้ และกลุ่มรุ่มหลวงลุงวงค์ เน้นการนำภูมิปัญญาของบรรพบุรุษมาดัดแปลงให้มีความ แตกต่างจากเดิมที่มีความสวยงามและประฉีต แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้

ปัญหาและอุปสรรคพบว่า กลุ่มหัตถกรรมบ้านมอญสันกำแพงมีปัญหาในการผลิตและ จำหน่ายในตลาดต่างประเทศ การเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการออกร้านและขาดความรู้ความเข้าใจทางด้าน การจัดทำบัญชีการเงินและการจัดการภายในองค์กร กลุ่มหัตถกรรมร่มสนามมีปัญหาวัตถุดิบราคาแพง การขาดแคลนแรงงานและมีการตัดราคา บริษัทศูนย์หัตถกรรมบ้านเบญจวรรณ จำกัดมีปัญหาการเข้าสู่ ตลาดของผู้ประกอบการจากประเทศจีน ปัญหาภัยธรรมชาติ โรคระบาดไข้หวัดนก และวัตถุดิบราคา แพง บริษัท เอส.พี ฟาสฟูดส์ จำกัด มีปัญหาการบริหารจัดการที่ไม่เป็นระบบและขาดการวางแผนการ ดำเนินงานด้านการตลาดการผลิตและด้านบุคลากร และกลุ่มร่มหลวงลุงวงค์ มีปัญหาการลอกเลียนแบบ ผลิตภัณฑ์ การตัดราคาสินค้า ปัญหาการบริหารจัดการเงินทุนและการกระจายผลประโยชน์และไม่มีการ พัฒนาทางด้านเครือข่ายร่วมกับกลุ่มธุรกิจชุมชนอื่น ๆ

การประเมินผลกระทบด้านเสรษฐกิจพบว่า กิจการส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น ยกเว้น บริษัท สูนย์หัตถกรรมบ้านเบญจวรรณ จำกัด ที่มีรายได้ลดลง โดยกิจการที่มีรายได้จากการ ดำเนินงานเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ บริษัท เอส.พี ฟาสฟูดส์ จำกัด รองลงมาคือ กลุ่มหัตถกรรมร่มลุงวงค์ สำหรับการประเมินผลกระทบด้านสังคมพบว่า กิจการส่วนใหญ่ก่อให้เกิดการจ้างงานในชุมชนเพิ่ม มากขึ้น ช่วยในการเสริมสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ส่งเสริมกลุ่มด้อยโอกาส เช่น ผู้สูงอายุและคน พิการมีงานทำ ลดปัญหาการอพยพแรงงาน ลดปัญหาครอบครัวแตกแยกและปัญหายาเสพติด รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถของชุมชน ให้สามารถพึ่งตนเองเพื่อทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน

ข้อเสนอแนะ ทุกกลุ่มควรเน้นยุทธศาสตร์เจาะเฉพาะด้านตลาดและผลิตภัณฑ์สำหรับ กลุ่มที่อยู่ในตลาดขนาดเล็กโดยไม่เน้นด้านราคา การสร้างนวัตกรรม การสร้างเครือข่าย และการ เสริมสร้างความรู้ด้านการบริหารจัดการ